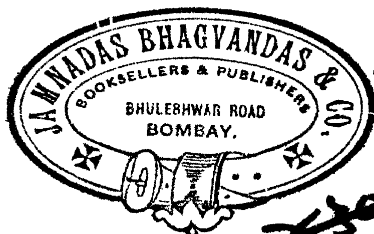
બીને ગુરૂજીની ગડબડનો કિસ્સો.

વધારા તથા સુધારા સાથે.

મુંબાઇ
સુબોધ પ્રકાશ પ્રેસમાં છાપ્યું.

ઈ. સ. ૧૮૯૦. સંવત ૧૯૪૬-૪૭.

કીંમત એક આનો.

શાકરબીને ગુરૂજીનો રમુજી ફારસ.

અંક પેહેલો—પ્રવેશ પેહેલો. ૪૬૦૦

સ્થળ—મકાન.

(શાકરબી એકલી ખુરસી ઉપર બેઠી છે અને તેનો ખાવીંદ દાખલ થાય છે)

ખાવીંદ—કયું પ્યારી આજ ઉદાસીમેં કાયકુ બેઠી હયે ?

શાકરબી—નહીંજી મંએ ઉદાસીમે નહી બેઠી હું લેકીન મેરે દીલમે અયેસા ખ્યાલ આતા હગે કે બેઠે બેઠે કીસ તરહ આપના ગુઝર હોગા કુચબી કામ ધંધા હોવે તો ઠીક.

ખાવીંદ—પ્યારી મેરે દીલમેબી યેહી ખ્યાલ આયા કરતા હયે ! દીલબર મંએ અબ સફરકો જાઊંગા ઔર વાંહા જાકે કીરકીબી નોકરી કરૂંગા, અબ તુ મેરેકુ ખુશીસે રઝા દે !

રબી—કયા આપ સફરકો જાતે હો ! નહી નહી મેરી જાન હરગીઝ મંએ આપકુ રઝા ન દુંગી.

(શાકરબી પોતાના ખાવીંદને સમજાવે છે

લાવની.

નોકરી મત જાના દીલદાર—ચાકરી મત જાના
તેરે ઘરમે લખ ભંડાર—નોકરી મત જાના દીલ
પ્યારેકે શીરપે પઘડી કસુંબી—જામા
કે બન ઠન રહો ગોરી કે યાર—નો
યે સીનગાર મેરા દેખોગી—
ખાના મેરા સરદાર

ખાવીંદ—ક્યા! મંએ દાગીના ઔર કપડે બેચકે અપના ગુજર કરૂં? ખબર ન આયેસી બાત મેરી પાસ કભી મત બોલ! કલ ફજર મંએ સવાર હોનેવાલા હું સમજી?

શકરબી—પ્યારે દીલદાર આપકા કહેના સચ હયે મગર મેરેકો કાં નાખ રખોગે? મંએ તો અકેલી આપકે ફુરાકમે મર જાઉંગી!

ખાવીંદ—હાં હાં ઉસ્કા મંએ બંદોબસ્ત કરૂંગા, અપનાં જો ગુરૂજી હયે ઉસ્કુ મંએ બોલતા હું. (ગુરૂજીને બોલાવે છે) ગુરૂજી! અયે ગુરૂજી! (અંદરથી ગુરૂજી આવે છે)

ગુરૂજી—ક્યા હે ગુરૂજીકા કામ, ગુરૂજી આવીઆ હે બોલની?

ખાવીંદ—દેખો ગુરૂજી મંએ સફરકો જાતા હું ઔર તુમ અપને ઘરમે હુશીઆરીસે રહેના ઔર યે તુમેરી બેટીકો સંભાળના.

ગુરૂજી—બહુ સારા હે, સંભાલુંગા પન તુમારી બાયડીકુ કે જાના કે ગુરૂજી જે કુછ ચીજ મંગે સો ગુરૂજીકો દેવણા.

ખાવીંદ—બહોત અચ્છા ઉસ્કા બંદોબસ્ત મંએને પહેલે કર રખ્ખા હય? (શકરને કહે છે) અયે પ્યારી શકર મેરી બાત સુન? ગુરૂજીકો ખાનેકે વાસ્તે સીધા દેના, ઔર કપડા દેના, ઔર પાંઉમે પેહેરનેકે વાસ્તે જુતા દેના, ઔર એ તેરા સબ કામ કરેગા, દીલબર અબ મંએ જાતા હું તુમ હુશીઆરીસે રહેના (ગુરૂજીને) ગુરૂજી અબ સંભાળના?

શકરબી—અજી તુમ જાતે તો હો લેકીન મેરેકો યાદ કરના ઔર ખત લીખતે રહેના, ભુલના નહી સમજે? આપકે સીવા યે જાન રહેની મુશ્કીલ હયે.

ખાવીંદ—પ્યારી કાગજ નો મંએ આયેસા ભેજુંગા કે પાંઉસે કરકે શીર તલક પોંચેગા, અયે શકરલબ! અયે ગુલબદન! અયે માહરૂ! અબ મંએ જાતા હું!

શકરૂબી—બહોત અછા મેરે યાર જલદી આના!

ગુરૂજી—એ શકર તુને જો કબલ કયાં હે શો હવે દે.

શકરબી—કયા ગુરૂજી ખાનેકો મંગતે હો કયા દઊં. તોલો? લડુ, જલેબી, પેંડા, જો કુચ મીઠાઇ મંગોસો દઊં.

ગુરૂજી—એ શકર એ શકર એ નહી જોઇતા, મેં દાડમ મંગતા હું.

શકરબી—અજી બેઠો દાડમ લા દેતી હું

ગુરૂજી—એ શકર એ ખાવાકા નહી મેં મોહોબતકા દાડમ મંગતા હું શકર જલદી દે દે?

શકરબી—(ગુરૂજીનો હાત તડ છોડીને) દુરસે બાત કરો એ બાતમે મંએ બહોત ખુશી હું લેકીન તુમ કલ રાતકો આઠ બજે આના.

ગુરૂજી—કલ રાતકુ આઠ બજે આઊં, અરે કમબખ્ત કબ બજેગા! ઠીક હે પ્યારી શકર પણ હગણું મને ... બોકો દે! દે દે શકર દે દે?

શકરબી—અબી નહી કલ એક ચુમા કયા લેકીન દસ ચુમા દઊંગી, અબી તુમ જાઓ?

ગુરૂજી—શકર ગુરૂજી જાવતા હે–જાતા હું પ્યારી શકર જાતા હું! (પાંછો ફરીને) શકર જરા ગટ નાઇટ તો કર! (Good night) શકર જરા રામરામ તો કર! ઓ શકર! પ્યારી શકર જાતા હું!

શકરબી—દેખો મુવા ગુરૂજીકી દાનત બીગડી, અબ યે બાત મંએ પીરકુ જાકે બોલું! હાં હાં! ઠીક યે સાહેરકા ચપરાસીકુ ફરીઆદ કરૂં. (શકરકા જાના)

———

અંક પેહેલો-પ્રવેશ બીજો.

(સ્થળ—રસ્તો.)

(શક[illegible]ને ચપરાશી દાખલ થાય છે.)

શકરબી—હે[illegible] યે ચપરાશી સામનેસે આના હયે?

[illegible] । ઔરત રાતકી અખન શેરીમે કાયકુ ખડી હયે?

શકરબી—આટાકી આપકી પાસ ફરીયાદ હયે!

ચપરાશી—કયા ફરીયાદ હયે જલ્દ બોલ?

શકરબી—આપકે શેહેરમે જો ગુરૂજી હયે ઉસને મેરીપર બહોત બુરી નીગાહકી.

ચપરાશી—નહીં નહીં સબ ગલત હયે મેરા શેહેરકા ગુરૂજી અયેસા નહીં હયે.

શકરબી—આજી મઍ કસમ ખાકે સચ કેહેતી હું ગુરૂજી બડા ખરાબ હયે.

[illegible]શી—ઠીક હયે ગુરૂજીકી ખાતરી મંએ બરાબર કરૂંગા.

[illegible]બી—બહોત અછા મંએ જાતી હું સલામ હયે.

ચપરાશી—અયે ઔરત ખડા રહે કીધર જાતી હયે? મેરા સવાલકા જવાબ દેકર જા.

શકરબી—અજી આપકા કયા કહેના હયે જલદી બોલદો!

ચપરાશી—પીખારી મંએ એક બોસેકા તલબગાર હું જલ્દ ઇનાયત હો!

શકરબી—સાહેબ યે બાતમે મંએ બહોત ખુશી હું, કલ આપને મકાનકુ નવ બજે આના.

ચપરાશી—આપકા નામ કયા હયે, ઘરકા ઠેકાના કયા હયે, ઔર નશાની કયા હયે, હમકુ બતા દેના ચાહીયે.

શકરબી—મેરા નામ શકરબી મશહુરે જહા હયે. ઔર ઠેકાના ગીરગાંવમે ફ્રેન્ચ પુલકે પાસ મકાન નંબર પંદરામે રહેતી હું, એક તુતીકા પીંજરા બાહેર લટકતા હયે. યે નશાની હયે.

ચપરાશી—બહોત અચ્છા પીઆરી શકર કલ નવબજે આઊંગા.

શકરબી—અબતો શહેરકે વઝીરકે પાસ જાકે ફરીઆદ કરૂંગી, ગુરૂજીભી અયેસા ઔર મુવા અગલબી અયેસા નીકલા; દેખો વજીરભી સામનેસે આતા હયે.

વઝીર—રાતકી વખ્ત યે ઔરત કૌન હયે જો ઈધર ખડી હયે! અરે ઔરત તુ કાયકુ ઇસ જગેપર ખડી હયે? કુછ બોલ દે?

શકરબી—સાહેબ મંએ આપકી પાસ ફરીઆદ કરને આઇહું.

વઝીર—કયા ફરીયાદ હયે જલદ બયાકર?

શકરબી—આપકા જો નોકર ચપરાશી હયે ઉસને મેરીપર બહોત બુરી નીગાહકી.

વઝીર—નહી નહી તેરી બાત જુઠ હયે, મેરા ચપરાશી અયેસા નહી હયે

શકરબી—સાહેબ મંએ કસમ ખાકે કહેતી હું કે મેરા કહેના સચ હયે.

વઝીર—બહોત અચ્છા મંએ ઉસકો સઝા કરૂંગા.

શકરબી—બંદગી હયે મંએ અબ જાતી હું.

વઝીર—અરે ઝરા ઠએરો. કામ હો ગયા કે જાનેકી બાત કરતે હો! હમકોભી તુમારા થોડા કામ પડા હયે.

શકરબી—જનાબે મન બા ખુશી આપકા કામ હોસો કરગાઉંગી, કુચ અંદેશા ન કીજીએગા.

વઝીર—અયે ગુલબદન યેક બોસા ચાહતા હયે—

શકરબી—તોબાહ તોબાહ? બસ ઇતનાજ કામ હયે! મંએ બાતમે દીલોજાનસે રાઝી હું તુમ રાતકુ મેરે મકાનકુ દસ બજે આના?

વઝીર—બહોત અચ્છા પીઆરી લેકીન આપકા નામ, ઘરકા પતા, ઔર કુચ નશાની દીખલા દો.

શકરબી—મેરાનામ શકરબી મશહુર હયે, ઔર ઠેકાના ગીરગાંવમે ફ્રેન્ચ પુલકે પાસ મકાન નંબર પંદરામે રહેતી હું. ઔર

તેઓ કા પીંજરા બાહેર લટકતા હયે, મેં નશાની પીઆનમેં [illegible]ની.

વઝીર—ક્યા શકર લબ હયે, જયેસા નામ વયેસાહી કામ હયે! બહોર અમીરમારી મંએ જાતા હું. સલામ હયે.

શકરબી—દેખે. મુંએ વઝીરકીબી નીગાહ બીગડી, અબ બાદશાહકી પાસ જરૂર ફરીઆદ કરતી હું. લેકીન સાગનેસે બાદશાહ ખુદ આતા હયે.

બાદશાહ—આવી રાતકે વખ્તપર મેરે મહલકી પાસ યે કઓન ઔરત ખડી હયે. કોઈ બલા તો ન હોગી! ખએર જો હો સો હો! મંએ જાકે પુછતા હું. આયે ઔરત ઇસ જગે તુ કાયકુ ખડી હયે, મંએ ઈસ શહેરકા બાદશાહ હું. કુચ કામ હો બોલદે

શકરબી—જનાબેમન બાંદીકી આપકી પાસ યેક ફરીઆદ હયે.

બાદશાહ—ક્યા તુમારી ફરીઆદ હયે, બયા કરો.

[શક]રબી—જનાબે આલી આપકા શહેરકા વઝીર હયે ઊસને મેરેપર બહોત બુરી નીગાહકી

બાદશાહ—યે સબ ગલત હયે, યે સબ જુઠ હયે, મેરા વઝીર અયેસા નહી.

શકરબી—જનાબ મંએ કરકા ખાકે કહેતી હું.

બાદશાહ—બહોત અછા આપકે કહેનેપર મંએ વઝીરકુ નોકરીસે રજા દુંગા. ઔર સઝા કરૂંગા.

શકરબી—જનાબ યે બાંદી જાતી હયે, સલામ હયે.

બાદશાહ—વાહ વાહ! કામ હુવાકે જાનેકુ મંગતી હયે! હમકોબી તેરા કામ પડા હયે!

શકરબી—સાહેબ જો કુચ બાંદીકા કામ હો ફરમાઈએગા, દીલોજાંસે કરૂંગી. કુચ કસુર ન હોગા.

બાદશાહ—અયે મસ્તેનાઝ, મેં જી આપકો મેરી [illegible] બનાને ચાહતા હું.

શકરબી—બહોત ખુબ સાહેબ, યે બાતમે મેં એ ખુશી હું. લેકીન મેહેરબાની કરકે કલરાતકુ આજ્ [illegible] કો મેરે મકાનપર આના ! ઝરર આના !

બાદશાહ—ઠીક હયે મેરી પીઆરી. લેકીન તુમ્હારા નામ મુબારક ક્યા હયે, મકાન કાં હયે, ઔર નીશાની ક્યા હયે

શકરબી—મેરા નામ શકરબી મશહુરે જહાં હુંગે, ઔર ઠેકાના ગીરગાંવમે ફ્રેન્ચ પુલકે પાસ મકાન નંબર પંદરામે રહેતી હું, યેક તોતેકા પીંજરા બાહેર લટકતા હયે, યે નશાની હયે.

બાદશાહ—વાહ વાહ ! ક્યા ખુદાને સુરત બનાઈ હયે ! ક્યા નામ સીરીં લગતા હયે, અગે શકરલબ મેં એ જાતા હું, બંદગી !

શકરબી—દેખો ક્યા ઝમાના હયે ! યેકસે યેક અછે નીકલે ! સબુવે અયેસે નીકલે ! કુચ ફીકર નહીં સબકો અચ્છી તરહસે સઝા કરૂંગી. પહેલા તો મુવા ગુરૂજી આવે. ઉસ્કે બાદ અપરાશી આયેકા બાદ ઉસ્કે વઝીર આયેગા, ઔર સબસે પીછે હમ અકલ બાદશાહ આયેગા, ઈન સબકી મકાનકો જાકે અચ્છી તરહસે ખંબર લુંગી. (જાના શકરબીકા.)

અંક પહેલો—પ્રવેશ ત્રીજો.

મકાન શકરબીકા.

(દાખલ હોના ગુરૂજીકા.)

ગુરૂજી—અયે શકરબી દરવાજા ખોલ. ગુરૂજી આવીઆ હયે.

શકરબી—ગુરૂજી ઠયેરો દરવાજા ખોલતી હું. (દરવાજો ખોલેછે,

ગુરૂજી દાખલ થાય છે, અને મકાનમાં દોડાદોડ કરી મુકે છે.)

ગુરૂજી—અયે શકર હમે એક ઓકાદે આઠ ઠમકા બજી ગયા.

શકરબી—ગુરૂજી જરા એ ખુરસીપર બયેઠો, પાન સોપારી સબ દેતી હું.

ગુરૂજી—શકર લાવ પાન સોપારી એલચી લવીંગ જાવત્રી, તજ, તમાકુ સબ લાવ.

શકરબી—ગુરૂજી લેઓ, યે સબ તૈયાર હયે ખાઓ, ઔર તુમકો જો ગાના આતા હયે સો ગાઓ ?

ગુરૂજી—ઓ શકર મને એક ગાના આતા હયે, અમદાબાદકે પડખે જાફરાબાદ હયે ઉસકા ગાના આવડતા હયે, વો ગાતા હું.

ગાયન.

ભલારે કોઈ મીતરસે ખાવણું, ભલારે કોઇ મીતરસે ખાવણું;
લગાવણું કાથા મંગાવણું, કીસ ઘરસે ખાવણું—ભલારે.

(એટલામાં ચપરાશી દરવાજો ઠોકેછે.)

ચપરાશી—અયે બીબારી શકર દરવાઝા ખોલ, ચપરાશી આયા હયે ?

શકરબી—જરા ઠેરો ખોલતી હું મંએ નાનેકો બયેઠી હું.

ગુરૂજી—(ગભરાઇને ધ્રુજતો) શકર યે કઓન હયે જો દરવાઝા ઠોકતા હયે ?

શકરબી—યે શેહેરકા ચપરાશી આયા હયે.

ગુરૂજી—(ગભરાઇને) અયે શકર મુને છુપાદે મેં મરજાંઉગા, ઓ મેરી જાન, મેરી આમા જલદીસે છુપાદે ? જલદી જલદી ! અયે શકર મંએ મર ગયા ? (શકરબી ગુરૂજીકો જુતા મારતી હયે ઔર મકાનમેસે એક જુના કપડા લાકે ઉસકે શરીરપર ડાલતી હયે, પીર દરવાઝા ખોલતી હયે.)

ચપરાશી—ક્યું શકરબી દરવાઝા ખોલનેકુ દેર લગી?

શકરબી—સાહેબ મંએ નાનેકો બયેઠીથી સો દેર લગી. આપ યે ખુરશીપર બયેઠો ઔર શો એ પાન સોપારી હાઝર હયે ખાઓ, ઔર જુના પુરાના ગાના યાદ હો ગાઓ, દેર ન લગાઓ મુજેહ બહોત શોખ હયે.

ચપરાશી—બહોત અછા પીઆરી જાન મંએ ગાના ગાતા હું.

(એટલામાં વઝીર દરવાઝો ઠોકે છે.)

વઝીર—અયે શકરબી જાન દરવાઝા ખોલ.

શકરબી—જનાબ ઠએરો મંએ ખોલતી હું, ખાના ખાતી હું આપ ઝરા ઠેરીએ.

ચપરાશી—(ગભરાઈને ધ્રુજતો ધ્રુજતો) શકર યે કોન વઝીર આયા! અરે શકર તેરા સત્યાનાશ જાવે! અરે શકર મુજે છુપાદે! મેરી મા! અયે મેરી અમા! મેરી બહન! મુજેહ છુપાદે! મુફતમે મારા જાઊંગા? જલદીસે છુપાદે!

શકરબી—અરે લગાર ઠએરો તુમ એ ચદર ઓઢકે ચક્કી પ. નેકુ બયેઠો?

ચપરાશી—હા! હા! મંએ ચપરાશી હોકે ચક્કી પીસું!

શકરબી—લાંબી બાત મત કરો, બયેઠના હો બયેઠો. નહીં તો મંએ દરવાઝા ખોલતી હું.

ચપરાશી—અરે નહીં નહીં! મેરી અમા મંએ બેઠતા હું! અરે પરવરદીગાર મંએ કીનરસે આકર ઈસ બલામે ગીરફતાર હુવા! ઈશ્ક બાઝી કરનેકો આયા તો આટા પીસને પડતા હયે! ખુદા ખયેર કરે!

(શકરબી દરવાજો ઉઘાડે છે વઝીર દાખલ થાય છે.)

વઝીર—ક્યું પીઆરી હોતો ખુશીમે.

શાકરબી—કયું નહી સાહેબ, આપકી મેહેરબાની હયે તો ખુશીમે હું. આપ યે ખુરશીપર બયેઠો, પાન સોપારી લાતી હું. જા-નામ આપ યેક મુજેહ ગાના સુનાઓ મુજેહ બહોત શોખ હયે?

બહોત અછા મેરી શકર પીઆરી. અભી સુનાતા હું.

(એટલામાં બાદશાહ દરવાઝો ઠોકે છે)

બાદશાહ—અયે દીલબર પીઆરી દરવાઝા ખોલ મંએ બાદશાહ આયા હું. જલ્દ ખોલ! અગીઆરા કબકે બજ ગયે?

શાકરબી—જનાબ ઠએરો મંએ ખોલતી હું?

વઝીર—(ગભરાઇને) અયે શકરબા અબ મુજેહ જલદી બાહેર નીકાલદે યા મુજેહ છુપાદે. મુફતમે મંએ મારા જાઉંગા, મેરી બેટી! અયે મેરી અમા! જલદી છુપાદે! હાયે અફસોસ યારો ઇશ્ક યેક અજાયેબ બલા હયે! સંએકડો ઇશ્કબ ઝીમે મર ગયે હયે! (વઝીરને પેટીમાં છુપાવે છે અને બાદશાહને લાવીને ખુરશીપર બેસાડે છે)

બાદશાહ—કયું પીઆરી મસ્તેનાઝ હોતો ખુશીમે?

શાકરબી—જીહાં! કયું નહી આપ યે પાનસોપારી ખાઓ ઔર મંએ આપકુ એક અછાં ગાના સુનાતી હું.

ગાયન.

ચંદગોરા તોરે ઓઢણે મેવાડોરે મલીન—યે રાહ.

મારો છેલ છબીલો લાલોરે—ઉભો જમનાને તીર;
એ ગંગા શોભા મણી—કઇ નીરમલ ઉનકો નીર,
ઝાડોકી શોભા ભલી—કઇ ભમરનકી બહુ ભીડ—ઉભો.
મેરી ગલીઅન આના જાના—કરના મોસે પીઆર,
નેનસે દો નેન મીલાઓ—ગીલજાઓ મોરે યાર—ઉભો.

બાદશાહ—વાહ વાહ! વાહ વાહ! કયા ગાના ગાતેહો! પીઆરી શકર અબ ગાના બંધ કરનાં, આઇએ, બયેઠીએ, ઔર દો ઘડી યે બાઝી ખેલીએ. (એટલામાં ટપાલનો સીપાઇ કાગળ લઇને આવે છે.)

સીપાઇ—અયે શકરબી તુમારા કાગઝ આયા હયે ચલો ચાર પેસે લાઓ, કાગઝ નૉટપેટ હયે!

બાદશાહ—અયે પીઆરી શકર મંએ યહાં બયેઠા રહું કયા ?

શકરબી—જનાબ આપ ઝરા કોટડીકી અંદર બયેઠીએ, મંએ, અભી યે કાગઝ પડાકે આતી હું! (વીચાર કરીને) યે જો મેરા ખાવીંદકા ખત આયા હયે તો કીસકીપાસ પડાઊ! હાં હાં અપને પડોસમે જો દાદુમીઆં બાવરચી હયે ઉસકો બોલાતી હું વો પડના જાનતા હયે! (બુમ પાડે છે) આજી દાદુમીઆ? અયે દાદુમીઆ?

દાદુમીઆ—કયા હયે શકરબી, હો તો ગઝેમે. તેરા કાગઝ આયા હયે, ઈધરલા મંએ બાંચ દેતા હું (શકરબી કાગલ આપે છે, કાગળ ઊંચો નીચો કરી એકદમ રોવા લાગે છે.)

શકરબી—કયા હયે યે કાગઝમે દાદુમીઆ જલદીસે બોલદો? કયા મેરા ખાવીંદ મરગયા! જો તુમ રોનેકુ લગા!

દાદુમીઆ—નહી નહીજી! અયેસી બાત કુચ નહી હયે!

શકરબી—જબ તુમ કાયકુ રોનેકુ લગે ?

દાદુમીઆ—મુજેહ પડનેકુ નહી આતા હયે!

શકરબી—ચલ મુંવ મુઝી નીકલ મેરે ઘરમેસે! મુવા ઢોંગ કરતા હયે! (વીચાર કરેછે) અબ યે સબકુ અછી નસીહત

દેના ચાહીએ, હાં યેબી ઠીક લગતા હયે કે બાદશાહકી રાની કો બોલાઉં (શકરબી રાનીને બોલાવીને પોતાનાં ઘરમાં બેસાડે છે, અને એક એક જણને બાહાર કાડે છે.)

રાણી—અયે દીલારામ તુને મુજકો કાયકુ બુલાઈ ?

શકરબી—અયે રાની સાહેબ આપકા બાદશાહ કીધર ગયે હંયે ?

રાની—વોહતો બહાર હવા ખાનેકુ ગયા હયે ?

શકરબી—ભલા કભી મેરે મકાનમેસે નીકાલું તો આપ ઊસકો કયા કરોગે ઔર મુજેહ કયા ઇનામ દોગે ?

રાની—કભી ઇધર મંએ ઊસકો દેખુંગી સઝા કરૂગી, ઝીન્હાર ન છોડુંગી.

શકરબી—આપ બરૂએ લુત્ફ છુપકે ખડે રહો, મંએ બોલાતી હું, બાદશાહ સાહેબ અભી બહાર આ જાઓ, તુમારા ચુમા લેનેકા વખ્ત કરીબ આયા હયે, લો અભી દેતી હું.

બાદશાહ—પીઆરી દીલારામ અબ જલદી ચુમાદે બહોત દેર હો ગઇ, જી મેરા ગભરાતા હયે.

રાની—(બાહેર આવીને) કયા જનાબ આપ ચુમા લેનેકો આગે હો ! અફસોસ સદ અફસોસ ! ઘરકી બીબી છોડકર ગલી ગલી ટુકડે ખાનેકા અછા લગતા હયે. (એમ કહી શકરબીને રાની બાદશાહને જોડાનો માર મારેછે.)

શકરબી—રાનીજી તુમારા વઝીર કહાં ગયા હયે ?

રાની—વોહતો શહેરકી ચોકી કરનેકુ ગયા હયે.

શકરબી—અગર ઉસકોભી મેરે ઘરમેસે નીકાલુ તો કયા સઝા કરોગે?

રાની—ઉસકોભી મંએ અછી તરહસે જુતીયોંકા માર મારૂગી.

શકરબી—વઝીર સાહેબ અબ બંદુકમેસે બહાર નીકલો, તુમકોભી ચુમા દેતી હું. તુમારાભી અજલ કરીબ આયા હયે.

વઝીર—અયે પ્યારી શકર મેરા તો સારા બદન દુખને આયા જલદી ચુમા દે, અબ જી ઠએરના નહી! (એટલામાં રાનીને જોઇને નીચું જોએછે, પછી લ[illegible] [illegible] જોએછે એટલામાં બાદશાહ જોવામાં આવે છે એટલે નીચું મા[illegible] કરી જાયછે) તેરા ખાનાખરાબ હોવે શકર એ ઇશ્કબાઝીકી [illegible] ઝા પાયા!

શકરબો—રાની સાહેબ આપકા ચપરાશી કાં હયે?

રાની—એ તો ચકલેપર બયેઠા હોગા.

શકરબી—આપ ઝરા ઠએરો ફિરકોબી મેંભી અભી તુમારી પાસ લાતીહું! ચપરાશી સાહેબ અબ આપ ઉઠીએ, યે લો ચુમ દેતી હું! (ચપરાશી ઉઠે છે, કે તરત બાદશાહને દેખે છે, ને નીચું જુવે છે, અને એકદમ તેના ઉપર જોડાનો વરસાદ પડે છે)

શકરબો—રાની સાહેબ આપકા શહેરકા ગુરૂજી નાપાક કીધર હયે?

રાની—યે તો બહોત રોઝ હુવે મુલકકુ ગયા હયે.

શકરબી—દેખો ઉસ્કોભી મેરે ઘરમેસે નીકાલતી હું, ગુરૂજી [illegible] તુમારી કમબખ્તી આઇ, ઉઠો, યે ચુમા લો.

ગુરૂજી—શકર હવે તો ખોફા દે! એમતે તું શુ કરે છે! આ મારો જીવ ચાલ્યો જાય છે હો! પછી તું જાન! (એટલામા રાની, બાદશાહ, ચપરાશી બધાને જોઈને ગભરાઇ જાયછે)

બાદશાહ—ગુરૂજી તુમ ઇધર કાયકુ આયેથે.

ગુરૂજી—સાહેબ જેસે તુમ આવીઆ એસે હમ આવીઆ, યે શકરકા બોકાકે વાસ્તે આવીઆ! તુમારા ક્યા જાવીઆ!

બાદશાહ—અયે વઝીર ઔર અયે ચપરાશી તુમ લોગ કાયકુ ઈસ જાયપર આયે?

વઝીર—જનાબ યે નાપાક ઔરતને મુજકો ફુસા દીયા, અભી હરગીઝ ન આવીંગા! તોબાહ તોબાહ કરતા હું!

અપડાશી—સાહેબ મુજકોભી યે ઔરતને ફસાયા, મંએભી તોબાહ ! તોબાહ ! કરતા હું

ગુરૂજી—મેહેરબાન સાહેબો જોકે આ નકલ જોડી કાડેની છે તો-પણ એમાંથી સમજુ માણસોએ ઘણી શીખામણ લેવાની છે, જે કોઇ પોતાની ઘરની સ્ત્રી છોડી પારકી સ્ત્રીની આબરૂ લેવા ચાહશે તેના હાવા હાલ થાશે તથાસ્તુ.

સર્વે મળી ગાયન ગાયછે.

લાવની.

ખુશ રહો સનગજા મેરા બીચારા બેલી, ખુશ રહો સનગજા—ટેક.
ગુલશનને માહેર ખડખડા રોતા હયે,
ગુલ સુક ગયા ફીર હરા નહી હોતા હયે—ખુશ.
ઇન જાનકો સમજો જયેસા ફુલ પુલ પાની,
કહા ગયે બાદશાહ વઝીર માની રાની—ખુશ
હાકમકે રૂબરૂ જબ દીલદાર ચલોગે,
તુમ મેરી કસમ સચ કહોનો કયા કયા દોગે—ખુશ.
જહાં બહોને આંબા હો ગએ રૂપ કટેરી,
સચ કહો સનગજા મેરાભી ખાતર બેલી—ખુશ.

તમામ શુદ.

નીચે લખેલાં પુસ્તકો હમણાંજ છપાયાં છે.

પતિવૃતા બાયડીનો પ્રેમી ભરથાર.

અથવા

પાળેલા કુત્રા પગ કરડે (વારતા)

કીમ્મત ૭ આના.

કન્સરટીના ચાવીબુક (ગોળવાજુ)

કીમ્મત ત્રણ આના.

ફીડલ ગાઈડ (ફીડલ શીખવાની ચોપડી)

કીમ્મત ત્રણ આના.

દરજનો અકસીર મલમ

કીમ્મત ૭ આના.

જમનાદાસ ભગવાનદાસ કુંપની.

ઠેકાણું—ભુલેશ્વર મુંબાઈ.